

■ Kurt Nordman har fotograferat blomsterängarna i Tosteberga i Skåne. FOTO: KURT NORDMAN

Kurt Nordman har fotograferat alla orkidéer i Norden

Sällsynta blommor som trivs i kalkjord, England på 1600-talet, den österbottniska byn Komossa och en religionsdebatt i tidningen – vad har dessa gemensamt? De är alla föremål för Kurt Nordmans intresse och presenteras med essäer i hans nyaste bok.

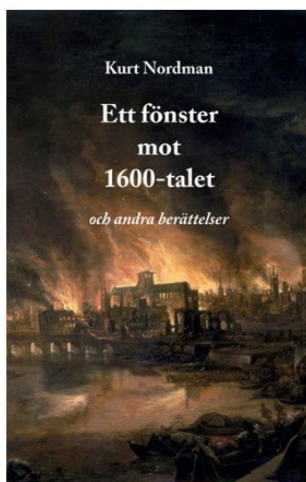
Det var utbrottet av coronaepidemin förra vintern som fick den pensionerade företagsledaren och bergsrådet **Kurt Nordman** att sätta sig vid skrivbordet igen. Han såg det som klokt att sätta stopp för sitt resande och hålla sig hemma en tid. Under tiden skrev han ner de historier som förtjänar att berättas.

– Norden är mitt revir, jag har rest mycket sedan jag blev pensionär för 20 år sedan, från Skånes artrika slätter till den unika fjällvärlden i norr. Jag har besökt nästan alla ställen i Norden utom Färöarna och Svalbard, det senare harmar lite för där finns ett 20-tal sällsynta växtarter som inte finns någon annanstans. Dem hade jag gärna fotograferat, säger 82-årige Kurt Nordman.

Under sina resor har han ägnat sig åt två av sina käraste intressen: botanik och fotografering. Han har dokumenterat cirka tvåtusen vilda växter i Norden med extra fokus på orkidéer, rosor och fjällväxter. De två förstnämnda behandlas i ett par essäer i Nordmans nyaste bok, *Ett fönster mot 1600-talet och andra berättelser*, som är den åttonde han har skrivit själv eller medverkat i.

– Jag var förargad över min egen okunskap, att jag inte visste vilka växter som växte omkring mig. När jag frågade botaniker hur jag skulle lära mig känna igen flera arter fick jag en lång lista på böcker som jag borde läsa. Hur jag själv blev botanist beskriver jag i en av essäerna i boken, berättar Nordman.

Kapiteln om botanik är naturligt-

vis illustrerade med fotografier från Kurt Nordmans eget fotoarkiv, som omfattar flera tiotusen rutor negativ, numera digitaliserade. Han fokuserar speciellt på områden med kalkrik jordmån, som Skåne, Gotland, Estland och Kuusamo.

– Allt som växer i kalkjord blir exklusivt och unikt. Exempelvis på de öländska kalkslätterna, som kallas alvar, växer orkidéer som är mycket sällsynta på annat håll. Jag har fotograferat alla 45 orkidéer som växer i den nordiska naturen. Det är en estetisk upplevelse att fotografera växter, man ser hela kretsloppet ur ett nytt perspektiv när man fotograferar delar av det.

Från London till Komossa

Nordmans bok är ändå inte en renodlad botanikbok, tvärtom, den är en blandning av allt som intresserar ho-

nom, från engelsk 1600-talshistoria till hans egen hemby under barndomen, Komossa i Österbotten.

– När coronan slog till drabbades jag av skrivklåda. En del essäer är äldre och tidigare publicerade i tidskrifter med få läsare, medan andra är helt nyskrivna texter, som den inledande essän om Englands historia på 1600-talet. Det var den mest spännande tiden i hela Europas historia, då pesten härjade, London brann och England återgick till att vara monarki efter ett misslyckat försök som republik. Jag har läst den brittiska tjänstemannen Samuel Pepys dagböcker, han var ansvarig för den brittiska flottan och hade insyn i hur landet sköttes på den tiden. Hans dagböcker omfattar cirka trettusen sidor text som jag har komprimerat till en artikel på trettio sidor, berättar Nordman om titelkapitlet.

Boken avslutas med ett för HBL:s läsare intressant kapitel, det handlar om hans debattartikel om kyrkans roll i dagens samhälle, som publicerades i början av 2000-talet.

– Insändaren i sig ledde inte till några märkbara förändringar i församlingen. Jag har insett att man inte kan förändra något med en insändare i tidningen. Men det intressanta var responsen – under en och en halv månad fick jag dagligen positiv respons av tidningsläsare som i sak höll med mig. Det var givande, säger Kurt Nordman.

PETRA MIETTINEN
petra.miettinen@hbl.fi